

**KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOS REKOMENDACINIO POBŪDŽIO PASIŪLYMŲ
ĮGYVENDINIMO ĮVERTINIMAS (LMT – I STEBĖSENA)
2026-03-27**

Informacija apie KRA išvados rekomendacinio pobūdžio pasiūlymų įgyvendinimą vertinta pagal:

- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM) 2026-03-26 raštu reg. Nr. 5-01-4047 pateiktą informaciją, kuri skelbiama ŠMSM internetinėje svetainėje <https://smsm.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize/>;
- LMT 2026-03-27 raštu reg. Nr. 5-01-4488 pateiktą informaciją, kuri skelbiama LMT internetinėje svetainėje https://lmt.lrv.lt/public/canonical/1774506056/7713/STT_2025_KRA_pateiktu_pasiulymu_igyvendinimas.pdf:

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1. Kritinės antikorupcinės pastabos			
4.1.1	LMT ekspertų komitetų narių atrankos procesas nėra pakankamai aiškiai reglamentuotas, teisės aktuose neįtvirtinti kandidatų atrankos kriterijai, vertinimo sistema ir balų skyrimo taisyklės. Tai silpnina LMT sprendimų priėmimo skaidrumą, kelia neteisėtų susitarimų rizikas bei sudaro prielaidas ekspertų komitetų narių atrankas vykdyti subjektyviai (motyvai išdėstyti 3.2. skirsnyje).		
4.1.2	Neatskirtos HSM ir GTM ekspertų komitetų narių priežiūros ir ekspertinio vertinimo vykdymo funkcijos, galimai subjektyvus ekspertų komisijų (grupių) vadovų ir narių atrankos procesas bei neaiški jų atrankos sistema neužtikrina objektyvaus ir skaidraus ekspertinio vertinimo proceso. Ekspertų komisijos (grupės) vadovui suteikta diskrecijos teisė, konkrečių paraiškų (ataskaitų) vertinimui savo nuožiūra pasirinkti ir siūlyti ekspertų komitetams kandidatus į ekspertų komisijos (grupės) narius, sudaro prielaidas favoritizmui ir subjektyviai ekspertų atrankai, kuri gali turėti neigiamos įtakos ekspertinių išvadų objektyvumui ir skaidrumui (motyvai išdėstyti 3.3. skirsnyje).		
4.1.3	LMT teisiniame reglamentavime nėra įtvirtintų ribojimų ir reikalavimų, nustatančių maksimalią leistiną vieno eksperto dalyvavimo trukmę, vertinant tų pačių projektų vadovų (vykdytojų) paraiškas. Nustatyti atvejai, kai ekspertų komisijos (grupės) vadovai kelis metus iš eilės tų pačių projektų vadovų pateiktas paraiškas galimai tendencingai paveda vertinti tiems patiems ekspertams. Dėl to gali susiformuoti palankumas, didinantis subjektyvių sprendimų tikimybę (motyvai išdėstyti 3.4. skirsnyje).		
4.1.4	Taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią dvigubam projektų finansavimui ir lėšų panaudojimo tikslingumui, nepakankamai užtikrina tokių finansavimo atvejų identifikavimą. Praktikoje šių priemonių veiksmingumas dažnai priklauso nuo žmogiškojo veiksnio – projekto vykdytojų sąžiningumo deklaruojant informaciją, atsakingų asmenų ir ekspertų kompetencijos (motyvai išdėstyti 3.8. skirsnyje).		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
4.1.1	ŠMSM inicijuoti LMT teisinio reglamentavimo pokyčius, nustatant aiškius LMT ekspertų komitetų narių atrankos kriterijus, balų skyrimo bei kandidatų reitingavimo taisykles.	ŠMSM atsižvelgė: Numatoma patikslinti Lietuvos mokslo tarybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 375 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), nuostatas,	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.

		<p>reglamentuojančias ekspertų komitetų narių atranką. Parengtas Nuostatų pakeitimo projektas 2026 m. vasario 18 d. pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (TAIS reg. Nr. 26-2421). Gautos pastabos bus įvertintos ir Nuostatų pakeitimo projektas bus patikslintas. Esminius atrankos kriterijus ir vertinimo modelio struktūrą ketinama įtvirtinti Nuostatuose, LMT pirmininko tvirtinamoje tvarkoje detalizuojant techninius ir procedūrinius aspektus.</p> <p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Parengtam Nuostatų pakeitimo projektui 2026 m. vasario 18 d. pateiktam derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (TAIS reg. Nr. 26-2421), LMT teikė pastabas, kurios TAIS susietos su minėtu projektu.</p> <p>Atsižvelgiant į ŠMSM parengtą Nuostatų pakeitimo projektą, parengtas Lietuvos mokslo tarybos ekspertų komitetų narių atrankos tvarkos aprašo projektas, kuriame įtvirtinti praktiniai procedūriniai atrankos įgyvendinimo aspektai.</p>	
4.1.2	LMT teisiniame reglamentavime atskirti ekspertų komiteto narių priežiūros ir ekspertinio vertinimo vykdymo funkcijas ir atsisakyti praktikos, kai ekspertų komisijų (grupių) vadovais skiriami ekspertų komitetų nariai.	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Inicijuojami Nuostatų 47.4, 48.9 ir 47 p. pakeitimai. LMT teikdama pastabas (pasiūlymus) ŠMSM užregistruotam projektui (TAIS reg. Nr. 26-2421) visiems šiems punkтам pateikė pasiūlymus. Inicijuojami EDB administravimo tvarkos aprašo 17 ir 19 p., ir pagal poreikį atitinkamų Lietuvos mokslo</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.

		tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių (toliau – Ekspertų taisyklės) punktų pakeitimai. Lietuvos mokslo tarybos interesų valdymo politikos praktiniame vadove, patvirtintame LMT pirmininko įsakymu 2026 m. kovo 13 d. Nr. V-132, taip pat numatyti ribojimai ir rekomendacijos LMT komitetų nariams, susijusios su ekspertiniu vertinimu (vadovas paskelbtas LMT puslapyje: https://shorturl.at/YabVa).	
	LMT teisiniame reglamentavime įtvirtinti ekspertų ir komisijos (grupių) narių atrankos vertinimo kriterijus ir papildomas šio etapo kontrolės priemonės, pavyzdžiui, dokumentuose fiksuoti kokius kandidatus į ekspertus atrinko EDB sistema bei kokiais kriterijais remiantis atrinkti tam tikri kandidatai, jeigu keli ekspertai turėjo panašią arba analogišką kompetenciją ir darbo patirtį.	LMT atsižvelgė: Inicijuojami Nuostatų pakeitimai, EDB administravimo tvarkos aprašo ir Ekspertų taisyklių pakeitimai.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.
	LMT vengti praktikos ir apriboti ekspertų komisijos (grupės) vadovų diskrecijos teisę savo nuožiūra rinkti ekspertus.	LMT atsižvelgė: Inicijuojami Nuostatų pakeitimai, EDB administravimo tvarkos aprašo ir Ekspertų taisyklių pakeitimai.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.
4.1.3	LMT teisiniame reglamentavime įtvirtinti privalomą reikalavimą, nustatantį maksimalią leistiną vieno eksperto dalyvavimo trukmę vertinant tų pačių projektų vadovų (vykdytojų) paraiškas, tokiu būdu didinant ekspertinio	LMT atsižvelgė: Planuojamas keisti teisės aktas - Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo 4 punktas, taip pat minėtame apraše įsivesti siūlomą ekspertų dalyvavimo vertinant tuos pačius projektus ribojimo priemonę.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.

	<p>vertinimo objektyvumą bei ribojant neteisėtų susitarimų riziką. Nustačius tam tikros kategorijos ekspertų trūkumą dokumentuose argumentuotai pagrįsti sprendimus, kodėl tam pačiam ekspertui kelis kartus iš eilės pavedama atlikti tų pačių projektų vadovų (vykdytojų) paraiškų ekspertinį vertinimą.</p>		
4.1.4	<p>Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir LMT spręsti galima projektų dvigubo finansavimo identifikavimo problemą, inicijuoti sprendimus, apimančius veiksmingos tarpinstitucinio duomenų apsaugos platformos sukūrimą, kurioje projektus finansuojančios institucijos galėtų kontroliuoti lėšų skyrimo ir projektų įgyvendinimo informaciją ir vertinti dvigubo finansavimo rizikas.</p>	<p>ŠMSM atsižvelgė:</p> <p>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos sudarytos tarpinstitucinės darbo grupės MTEPI reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti 2026 m. vasario 10 d. posėdyje sutarta (Lietuvos mokslo tarybos iniciatyva) tarp kitų svarstytinų klausimų įtraukti ir šį: „4) Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistema“.</p> <p>Darbo grupėje dirba tiek LMT atstovai, tiek ŠMSM atstovai. Darbo grupė darbą turi baigti iki 2026 m. gruodžio 31 d.</p> <p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė, kuri svarstys dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos tobulinimo klausimus. Darbo grupėje dirba LMT atstovai bei ŠMSM atstovai. Darbo grupė darbą turi baigti iki 2026 m. gruodžio 31 d.</p>	<p>Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. LMT iniciatyva sudaryta darbo grupė, kuri darbą turėtų baigti iki 2026 m. gruodžio 31 d. Stebėsena tęsiama.</p>
<p>2. Kitos antikorupcinės pastabos</p>			

4.2.1	Teisiniame reglamentavime nėra aiškiai pateikta užsienio eksperto sąvoka, taip pat neapibrėžtas eksperto statuso patvirtinimo (aktyvavimo) etapas ir įtvirtinta galimybė LMT pirmininkui, ekspertų komiteto nariui ar komisijos (grupės) vadovui tiesiogiai, telefonu ar kitomis elektroninės komunikacijos priemonėmis, kreiptis į savo nuožiūra pasirinktus mokslininkus, kviesti juos tapti LMT ekspertais ir vėliau pavesti jiems atlikti tam tikrus ekspertinius vertinimus, neužtikrina skaidrių procedūrų ir kelia favoritizmo, protegavimo bei neteisėtų susitarimų riziką. Taip pat įtvirtinta galimybė LMT pirmininkui vienasmenišku sprendimu išbraukti ekspertą iš sąrašo suteikia neribotą diskreciją ir kelia subjektyvių sprendimų riziką (motyvai išdėstyti 3.1. skirsnyje).		
4.2.2	Protokoluose nenurodomas nusišalinimo pagrindas neužtikrina procedūros skaidrumo ir apsunkina galimų ekspertų ryšių identifikavimą kitose procedūrose (motyvai išdėstyti 3.5. skirsnyje).		
4.2.3	LMT ekspertų duomenų bazės (EDB) administravimo tvarka neužtikrina pakankamos kaupiamų duomenų apie ekspertus kontrolės. Tai sudaro spragą, dėl kurios gali būti naudojami pasenę ar nepilni duomenys apie ekspertų mokslinę veiklą, jų darbdavius ar galimus ryšius (motyvai išdėstyti 3.6. skirsnyje).		
4.2.4	Fragmentuota ir selektyvi ekspertų veiklos kontrolės sistema riboja galimybę laiku fiksuoti nekokybiškas arba neobjektyvias ekspertinio vertinimo išvadas bei išbraukti ekspertus iš sąrašų (motyvai išdėstyti 3.7. skirsnyje).		
4.2.5	Teisiniame reglamentavime nustatytos nesuderintos ir skirtingos dalyvavimo posėdžiuose kvorumo taisyklės kelia korupcijos riziką (motyvai išdėstyti 3.9. skirsnyje).		
4.2.6	Teisiniame reglamentavime nenustatyta pareiga ekspertams viešai deklaruoti viešuosius ir privačius interesus neužtikrina proceso skaidrumo ir riboja galimybę identifikuoti galimus ryšius (motyvai išdėstyti 3.10. skirsnyje).		
4.2.7			
<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
4.2.1	LMT teisiniame reglamentavime aiškiau apibrėžti eksperto statusą, jo suteikimo ir netekimo momentą bei eliminuoti galimybę LMT pirmininkui priimti vienasmeniškus sprendimus.	LMT atsižvelgė: Peržiūrėti Ekspertų taisyklėse nustatyti ekspertų skyrimo principai bei ekspertų parinkimo procedūra, technines detales perkeliant į EDB aprašą, siejant pakeitimus su sprendimais: keistini Ekspertų taisyklių 3, 5, 25 p. (ir reikalui esant kiti punktai); EDB administravimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktai ir pagal poreikį kiti šių teisės aktų punktai vadovaujantis STT pateiktais pasiūlymais.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.

	LMT teisiniame reglamentavime aiškiai apibrėžti užsienio eksperto statusą.	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Peržiūrimi Ekspertų taisyklėse nustatyti ekspertų skyrimo principai bei ekspertų parinkimo procedūra, technines detales perkeliant į EDB aprašą, siejant pakeitimus su sprendimais: keistini Ekspertų taisyklių 3, 5, 25 p. (ir reikalui esant kiti punktai); EDB administravimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktai ir pagal poreikį kiti šių teisės aktų punktai vadovaujantis STT pateiktais pasiūlymais.</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėseną tęsiama.
	Pakeisti LMT teisinį reglamentavimą ir užtikrinti, kad LMT pirmininkas, komiteto, komisijų (grupių) vadovai bei kiti sprendimus priimančias asmenys neturėtų galimybės žodžiu tiesiogiai (pavyzdžiui, telefonu) kviesti pasirinktų mokslininkų tapti LMT ekspertais arba šį etapą fiksuoti raštu ir techninėmis priemonėmis.	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Peržiūrimi Ekspertų taisyklėse nustatyti ekspertų skyrimo principai bei ekspertų parinkimo procedūra, technines detales perkeliant į EDB aprašą, siejant pakeitimus su sprendimais: keistini Ekspertų taisyklių 3, 5, 25 p. (ir reikalui esant kiti punktai); EDB administravimo tvarkos aprašo 7 ir 11 punktai ir pagal poreikį kiti šių teisės aktų punktai vadovaujantis STT pateiktais pasiūlymais.</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėseną tęsiama.
4.2.2	LMT teisiniame reglamentavime numatyti pareigą dokumentuose aiškiai ir detaliam fiksuoti nusišalinimo aplinkybes bei priežastis, užtikrinant ekspertinio vertinimo metu dalyvaujančių asmenų šališkumo kontrolę kituose etapuose (procedūrose).	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>LMT nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Interesų valdymo politika (nuoroda: https://shorturl.at/uuTCw) ir aukščiau paminėtas politikos įgyvendinimo vadovas. Vadovaujantis Politika bei Vadovu, Komitetų nariai teikia Politikos priede nurodytą nusišalinimo formą, kuri yra registruojama LMT dokumentų valdymo sistemoje, teikiama tvirtinti Atitikties</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėseną tęsiama.

		pareigūnui bei siunčiama susipažinti tiesioginiam nusišalinusiojo vadovui. LMT ekspertų atveju nusišalinimo tvarka aptariama: 1) Ekspertų taisyklėse, 2) Interesų valdymo politikos įgyvendinimo vadove. Vadove yra pateikti keli pavyzdiniai atvejai bei nuorodos į Ekspertų taisykles.	
4.2.3	LMT teisiniame reglamentavime įtvirtinti privalomą informacijos apie ekspertus atnaujinimą EDB sistemoje tvarką ir periodiškumą (pavyzdžiui, kas 6 mėnesius).	LMT atsižvelgė: EDB administravimo aprašo 5, 29, 35, 37, 45 p. ir pagal poreikį kiti šių teisės aktų punktai bus keičiami vadovaujantis STT pateiktais pasiūlymais.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.
	Numatyti LMT ekspertų duomenų bazėje kaupiamų duomenų kontrolės priemonės ir atsakomybę (pavyzdžiui, eksperto statuso sustabdymą arba pašalinimą iš ekspertų sąrašo) už reikšmingos informacijos nepateikimą, kai laiku tokia informacija nebuvo atnaujinta ir galėjo daryti įtaką ekspertų veiklos skaidrumui.	LMT atsižvelgė: EDB administravimo aprašo 5, 29, 35, 37, 45 p. ir pagal poreikį kiti šių teisės aktų punktai bus keičiami vadovaujantis STT pateiktais pasiūlymais.	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.
4.2.4	LMT teisiniame reglamentavime įtvirtinti ekspertų veiklos kokybės vertinimo ir kontrolės sistemą, fiksuojant kiek ekspertinių vertinimų atliko konkretus ekspertas, kokie buvo jų rezultatai, ar vertinimai dažnai	LMT atsižvelgė: Siūlymas susijęs su pastabos įgyvendinimo dėl kurios siūloma koreguoti (naikinti) Nuostatų 47.4 ir 48.9 papunkčius, o 47.5 sustiprinti Ekspertų komitetų kokybės kontrolės funkciją. Keistinas (papildytinas) Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo 30 punktas arba jame nurodytos	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.

	tikslinti, ar nustatyti kokybės trūkumai, nuo kokių užduočių nusišalino ir pan.	nuostatos galėtų būtų praplečiamos atskirame dokumente. 2025 m. LMT atliktoje KPT yra atitinkamas pasiūlymas: „Siūloma rizikos mažinimo priemonė susijusi su ekspertinio vertinimo kokybės kontrole: „4. LMT komitetams įgyvendinant Nuostatų 47.5 papunktyje įtvirtintą funkciją, kuri nėra tapati Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo 30 punkte nurodytoms priemonėms, todėl būtinas detalesnis minėto reikalavimo įgyvendinimo įtvirtinimas susijusiuose teisės aktuose (pvz., Ekspertų taisyklėse ir pan.)“	
4.2.5	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir LMT, siekiant užtikrinti teisinį aiškumą, kolegialumą ir sprendimų skaidrumą, suderinti teisinį reglamentavimą dėl valdybos, komitetų ir komisijų posėdžių kvorumo reikalavimų ir nustatyti, kad posėdžiai ir sprendimai laikomi teisėtais tik tada, kai juose dalyvauja daugiau nei pusė narių, taip eliminuojant galimybę sprendimus priimti dalyvaujančiam minimaliam narių skaičiui.	<p>ŠMSM atsižvelgė:</p> <p>Šiuo metu Nuostatuose nustatyti skirtingi kvorumo reikalavimai valdybos, komitetų ir komisijų posėdžiams, kas kelia teisinio aiškumo ir sprendimų skaidrumo rizikas. Siekiant suderinti reglamentavimą ir eliminuoti galimybę sprendimus priimti dalyvaujant minimaliam narių skaičiui, numatoma pakeisti atitinkamus Nuostatų punktus. Pakeitimu ketinama nustatyti, kad valdybos, komitetų ir komisijų posėdžiai laikomi teisėtais tik tada, kai juose dalyvauja daugiau kaip pusė narių.</p> <p>Parengtas Nuostatų pakeitimo projektas 2026 m. vasario 18 d. pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (TAIS reg. Nr. 26-2421). Gautos pastabos bus įvertintos ir Nuostatų pakeitimo projektas bus patikslintas.</p> <p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Aukščiau nurodytuose ŠMSM pateiktuose Nuostatų</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėseną tęsiama.

		pakeitimuose įgyvendinama ši pastaba. Parengtas ir LMT darbo reglamento ištaisančio kvorumo taisyklę projektas.	
4.2.6	LMT, vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 13 punkto nuostatomis, suderinus su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija spręsti dėl ekspertų įpareigojimo viešai teikti viešųjų ir privačių interesų deklaracijas. Arba, siekiant išvengti situacijų, kurių metu gali kilti ekspertų šališkumo identifikavimo problemos, svarstyti galimybę įdiegti vidinį ekspertų, įskaitant ir užsienio ekspertus, viešųjų ir privačių interesų deklaravimo modulį.	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Įtvirtinti Interesų politikoje (jos įgyvendinimo vadove), dabar galiojančiame yra pateiktos pavyzdinės situacijos.</p> <p>Planuojama kreiptis į VTEK su paklausimu, remiantis STT pateiktais pasiūlymais.</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.
4.2.7	LMT, siekiant užtikrinti ekspertų nešališkumą, įtvirtinti aiškią tvarką dėl ekspertų nusišalinimo ir pavaduojančių ekspertų skyrimo, bei sistemingai vykdyti nešališkumo užtikrinimo kontrolę. Taip pat reglamentuoti nusišalinusio asmens informacijos prieigos apribojimo etapą.	<p>LMT atsižvelgė:</p> <p>Keistini Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo 17 ir 18 p. ir pagal poreikį kiti šio teisės aktų punktai.</p>	Atsižvelgta, pasiūlymo įgyvendinimas vykdomas. Stebėsena tęsiama.